

Uvod

Dobrodošli u Projektnu ekonomiju

Svijet prolazi kroz ogromnu seriju poremećaja. Počevši od pokreta održivosti koji postaje dominantan preko uspona vještačke inteli-gencije (AI) do vrtloga pandemije Covid-19. Tektonske promjene preoblikuju poslovne i društvene sfere. Nadalje, svi ti tektonski poremećaji su preoblikovali poslovanje i društva. Projekti su danas postali najvažnija metoda koju posjedujemo kako bismo izazove pretvorili u promjene. Oni mogu promijeniti svijet. Omogućavaju da ostvarimo snove. U svom nastojanju da naučim više o tome šta zaista čini projekte uspješnim ili neuspješnim, susreo sam se s nevjeroatnim izazovima.

Tokom 1961. godine, premijer upropastene, nekada britanske trgovачke kolonije, imao je viziju projekta izgradnje ekonomski stabilne zemlje koja bi bila dovoljno dobro mjesto za život budućim generacijama. To je uključivalo uspostavu vladavine prava, efikasne vladine strukture, sveukupnu stabilnost i kontinuiranu borbu protiv korupcije, te razvoj ljudskog kapitala kao ključne konkurentske prednosti zemlje. Taj projekat je postavio beskompromisne standarde za univerzalno dostupan, vrhunski sistem javnih škola i primjeni meritokratskog pristupa u obrazovnju kadrova i njihovog

zapošljavanja u javnom sektoru. Riječ je o Singapuru, koji je danas jedna od najkonkurentnijih ekonomija svijeta.

Jedna biotehnološka kompanija iz San Diega počela je u 2010. godini s distribucijom prvog komercijalno dostupnog printer-a koji izrađuje dijelove tijela, nakon što se kroz implementirani projekat prodorna inovacija pretvorila u revolucionarni proizvod. Laboratorijske regenerativne medicine širom svijeta od tada se oslanjaju na Organovin printer koji izrađuje dijelove kože, mišića i krvnih sudova.

Jedan softverski gigant u zrelijoj dobi svog postojanja napravio je vrlo zahtjevan zaokret u svom poslovanju nakon što je na čelu kompanije 2014. godine promijenjen CEO. Kompanija nije bila sposobna da preuzme dio tržišta pametnih telefona od kompanije Apple, dio tržišta „clouda“ od Amazona ili pretraživanja od Googlea. Nakon pet godina je počeo projekat transformacije, cijena dionica Microsofta se utrostručila, te se ponovno pozicionirao na mjesto najbogatije kompanije koja kotira na berzi. Međutim, spisak ide dalje: put rasta General Electrica kroz 600 akvizicija tokom 1980-ih i 1990-ih godina pod vodstvom Jack Welch-a; Amazonovo predstavljanje Kindlea 2007. godine – uređaja pristupačne cijene s pristupom najvećoj svjetskoj biblioteci; put DBS-a najveće banke u Jugoistočnoj Aziji ka najinovativnijoj globalnoj banci. Sve ovo je rezultiralo jasno artikuliranom vizijom, a metodološki implementirano kroz projekte.

Razmislite o predstavljanju eura u 2002. godini, ili o noći 3. septembra 1967. godine kada je Švedska izmijenila saobraćanje lijevom stranom ulice i prebacila ga u desnu stranu ulice; ili malog danskog grada Odense koji se kroz ambiciozan projekat transformirao u vodeći inovativni hub iz robotike u Evropi; ili Curitibu, brazilsku zelenu prijestolnicu i jedan od ekološki najosvještenijih i održivih gradova u Latinskoj Americi.

Neka izuzetna tehnološka dostignuća u proteklih stotinu godina su bili briljantni projekti: vizija Johna F. Kennedyja da se pošalje prvi čovjek na Mjesec krajem 1960-ih godina; proizvodnja Boeinga 777 – tehnološki majstorskog djela avionske industrije; projekat Purple u 2006. godini koji je izgradio prvi iPhone i transformirao telekomunikacijsku industriju.

U konačnici, postoji bezbroj izvanrednih pojedinačnih projekata-dostignuća koji su postignuti pod izuzetnim okolnostima, ili snova koji su postali stvarnost kroz neki projekat. Razmotrite 27-godišnju brazilsku poduzetnicu Elisu Mansur, čiji je startup 2018. godine pobijedio na takmičenju za najbolji projekat World Bank Youth Summita. Prepoznavanje hroničnog nedostatka pedijatrijske njege u svojoj matičnoj zemlji, u kojoj oko dva miliona beba i djece nema pristup toj njezi u kritičnim počecima njihovih života, Mansur je oformila mrežu kako bi majkama u zajednici pružila trening, organizaciju, dnevne rasporede i sistem ocjenjivanja. Da bi to postigla, uspostavila je proces poboljšanja ranog obrazovanja djece i kreirala potpuno novo brazilsko poslovno tržište. Ili, Boyan Slat koji je kao 16-godišnjak iz Nizozemske 2010. godine prvi puta zaronio duž grčke obale i video više plastike nego riba. Tri godine kasnije je pokrenuo Ocean Cleanup projekat sa samo 300 eura u džepu s ciljem da do 2040. godine ukloni 90 posto plastike. Priče poput ovih ukazuju na uticaj koji mlade generacije mogu imati na transformaciju svijeta kroz projekte.¹

Rad baziran na projektima je stroj koji pokreće promjene i napredak. Projekti generiraju većinu dostignuća naše civilizacije. Oni stimuliraju društvo da se poboljša u odnosu na postojeće stanje i način rada kako bi prevazišli dugo uspostavljenje naučne i kulturno-loške granice.

Uprkos tome, sve do nedavno projekti su često bivali nevidljivi, a projektni menadžment nije bio cijenjen. Ovo kretanje projekata „ispod radara“ se promijenio 2020. godine kada je globalna pandemija stavila projekte u centar pažnje (najnevjerovatniji je razvoj vakcine za Covid-19 u period kraćem od godine dana, proces koji obično traje više od desetljeća). Mnogo bliže, u našim domovima, učinjeni su veliki naporci da prihvativimo promjene. Na poslu, u našim životima, na vijestima, projekti su iznenada bili svugdje i mi smo bili dijelom projekata. Projekti više nisu bili skriveni: pandemija je dovela do toga da smo svi postali projektni menadžeri dok su naši šefovi postali izvršni sponzori.

Od svijeta usmјerenog na efikasnost do svijeta usmјerenog na promjene

Imate li neke nedoumice? Da li su proizvodi, inicijative i promjene koje smo spomenuli zaista projekti? Oni imaju više zajedničkog nego što se na prvi pogled čini. Projekti su ograničeni vremenski, imaju početak i kraj. Oni zahtijevaju investicije, kapital, materijalne i ljudske resurse. Njih čini niz aktivnosti koje uključuju plan dizajniran da generira ishod (proizvod, uslugu, događaj) koji će kreirati vrijednost, koristi i druge učinke. Neki elementi projekta su jedinstveni – svaki projekat sadržava nešto što nije bilo učinjeno ranije.

Sada razmislite o tome na koji način se projekti razlikuju od operacija. Henry Ford je 1908. godine transformirao automobilsku proizvodnju od čiste vještine do industrije lansirajući Model T i usavršivši masovnu proizvodnju automobila. Tri godine kasnije, mašinski inženjer Frederick Winslow Taylor prezentirao je svoju teoriju o tome kako unaprijediti produktivnost rada kroz određivanje načina na koji zadaci mogu biti odraćeni efikasnije. Sve skupa, ovo su pokazatelji za nastanak svijeta operacija temeljenih na efikasnosti. Veći obim, niži troškovi, povećana brzina, smanjenje kroz specijalizaciju i podjelu rada, standardizacija determinirana time kako se upravlja biznisom tokom dvadesetog stoljeća. Izvršni direktori operacija (*Chief Operating Officer*, COO) imao je ključnu lidersku ulogu u većini organizacija. Prema Robertu Gordonu produktivnost u SAD-u je najviše rasla između 1928. i 1950. godine i taj fenomen se nazivao „jedan veliki talas“.² U pedeset godina koje su uslijedile produktivnost operacija je nastavila rasti od 2 do 3 posto svake godine.

Nakon prelaska u novo stoljeće, međutim, nešto se desilo. Od 2007. godine u zapadnom svijetu produktivnost nije rasla uprkos eksploziji interneta, skraćenju životnog ciklusa proizvoda te eksponentijalnom napretku vještačke inteligencije i robotike. Produktivnost je stagnirala zbog toga što se *promjena* ne može implementirati tradicionalnim metodama efikasnosti. Promjena mora biti implementirana kroz projekte i svijet je to počeo primjećivati.

Uspon Projektne ekonomije

Projekti sada postaju ključni model za stvaranje vrijednosti. Među njemačkim kompanijama, npr., okvirno 40 posto prihoda i drugih aktivnosti je realizirano kroz projekte. Slični procenti mogu se vidjeti i u zapadnim ekonomijama, a brojke su čak i veće u Kini i vodećim azijskim ekonomijama poput Tajvana i Južne Koreje gdje je rad temeljen na projektima bio ključan element u rastu tih ekonomija.

Negdje od 2010. godine, u vremenu povećane „projektifikacije“ rada, projektni menadžment je narastao do jednog od najvećih područja biznisa u Ujedinjenom Kraljevstvu. Procijenjena bruto dodana vrijednost koju britanska privreda kreira putem projekata u iznosu od 156 milijardi funti ekvivalenta je vrijednosti koju ostvari 2,13 miliona stalno zaposlenih radnika pri čemu je moguće očekivati daljni trend rasta. Istraživanje koje su proveli PriceWaterhouseCoopers i Udruženje za projektni menadžment pokazalo je da ta profesija ima značajniji doprinos ekonomiji u Ujedinjenom Kraljevstvu nego finansijski sektor ili građevinska industrija.³

Isti trendovi su se pojavili i u javnom sektoru. Tokom 2016. godine američki Senat je jednoglasno odobrio dokument „Program Management Improvement and Accountability Act“ koji je kasnije postao i zakon.⁴ Ovaj dokument ima za cilj da unaprijedi odgovornost i najbolje prakse u projektnom i program menadžmentu unutar američke savezne vlade i da se reformiše federalni program upravljanja politikama. Godinu nakon toga kraljica Engleske je odlučila da nagradi Udruženje za projektni menadžment kraljevskom poveljom namijenjenoj asocijacijama koje su najbolje u ostvarenju svoje svrhe i koje pružaju prilike za one koji se bave tim disciplinama.⁵

Korak kojim će se razvijati Projektna ekonomija ići će sve bržim tempom.⁶ Prema nedavnim istraživanjima vrijednost projektno orijentirane ekonomske aktivnosti širom svijeta će narasti sa 12 triliona dolara koliko je procijenjeno u 2013. godini na 20 triliona dolara do 2027. godine.⁷ Ali, tome treba još dodati i trilione koji su potrošeni na projekte oporavka od pandemije Covid-19. Radi se o milionima projekata koji zahtijevaju isto toliko projektnih menadžera i izvršnih sponzora svake godine.

Posmatrano kroz različite industrijske grane, kompanije i pojedinci orijentirani ka budućnosti se pripremaju za masivan rast projekata. Jedan visoko pozicionirani izvršni direktor u IBM mi je rekao: „Uskoro u IBM-u više neće biti opisa posla. Imat ćemo samo opise projekata.“ Mohammed Alabbar, predsjednik Emaar, kompanije giganta bazirane u Dubaiju, njavio je da ova kompanija neće više koristiti tradicionalne nazine poslova u nastojanju kompanije da svoj fokus preusmjeri s titula na talente i poveća rad baziran na projektima.⁸ Odluka je podijeljena sa zaposlenima, a u internoj e-mail poruci je stajalo: „Kada dođete do kraja ovog e-maila primijetit ćete nešto drugačije. Ja nemam više naziva radnog mjesta. I od ovog momenta pa nadalje nemate ga ni Vi.“ Implikacija ove promjene je ta da pojedinci više nisu definirani kroz odjel kojem pripadaju već kroz projekat na kojem rade. Grupa Richards, koja je najveća nezavisna reklamna agencija u SAD-u, uklonila je skoro sve nivoe menadžmenta i nazine radnih mjesta i ostavila samo naziv projektni menadžer.⁹

Studija koju je proveo Microsoft koristeći „LinkedIn Economic Graph“ analizirala je „sve podatke na LinkedIn o otvorenim pozicijama, te traženim i postojećim vještinama koje imaju oni koji traže poslove.“¹⁰ Grafikon je pokazao da LinkedIn predviđa da će trenutno 10 najtraženijih poslova ostati aktuelni sve do 2030. godine. Među tim poslovima je posao i projektnog menadžera.

Izvršni menadžeri su svjesni rastuće važnosti projekata u njihovim organizacijama. U anketi koju smo proveli moje kolege i ja među 556 viših izvršnih menadžera za potrebe ove knjige, 78 posto anketiranih je istaklo da u narednih pet godina u svojim organizacijama planiraju investirati i nadograditi svoje kompetencije iz područja projektnog menadžmenta.* Uskoro će top-menadžeri, lideri i zaposlenici, bez obzira na industriju u kojoj rade, trošiti najmanje 60 posto svog vremena na izbor, postavljanje prioriteta i implementaciju projekata. Svi mi trebamo postati projektni lideri bez obzira na to što se nismo obrazovali za to!

* Tokom 2020. godine, u saradnji s HBR-om, proveli smo istraživanje kako bismo bolje razumjeli kako organizacije sada koriste projekte, gdje ljudi postižu uspjeh s projektima, a gdje im je teško. U istraživanju je sudjelovalo 1284 ispitanika: 566 viših izvršnih direktora i 728 stručnjaka za projekte.. Neka od otkrića bit će prikazana u cijeloj knjizi. Potpuni rezultati anketi mogu se pronaći na <https://antonionietorodriguez.com/hbrstateprojectmanagement/>.

Put ka projektnom lideru

Porast važnosti projekata kao pokretača ekonomije našeg doba nije potpuno primjećen iako je nevjerojatno moćan i razoran. Svjedočimo transformaciji bez presedana s dubokim organizacijskim i kulturnim posljedicama.

Zamislite koristi i za organizacije i za društvo kada bismo mogli povećati uspješnost projekata. Nadalje, zamislite dodatne trilione dolara i društvene, ekološke, obrazovne i druge koristi koje će ovo donijeti. A uticaj bi mogao biti skoro odmah vidljiv.

Međutim, odvažni projekti mogu ljudskom radu dati određeno značenje. Bihevioralna i društvena nauka ukazuju na to da rad i saradnja na projektima mogu djelovati motivirajuće i inspirirajuće na članove tima. Kada projekat ima ambiciozne ciljeve, višu svrhu i definirane rokove, u momentu kada se osjete ponosnim zbog projekata na kojima rade, ljudi su skloniji da ih zapamte jasnije nego bilo šta drugo u svojim karijerama – kako one uspješne, tako i one manje uspješne.

Nadam se da ćete i vi proći sa mnom put da postanete projektni lider. Ideju za pisanje ove knjige dobio sam prije više od deset godina kada sam dobio otkaz na svom radnom mjestu kao projektni menadžer. Ubrzo sam shvatio da izvršni menadžeri ne razumiju i ne cijene vrijednost projektnog menadžera. Oni su ga vidjeli kao tehničku disciplinu za IT i inženjere, nešto što nije vrijedno njihovog vremena i pažnje. *Ovaj stav ne može biti pogrešan.* Kada izvršni menadžeri ignoriraju projektni menadžment, njihovi projekti će biti manje uspješni. Proizvodi će biti kasnije plasirani. Strateške inicijative neće biti učinkovite. Poslovna transformacija će biti neuспješna. Ključ projektnog uspjeha je da izvršni direktor i projektni menadžeri dijele iste ciljeve, rade zajedno i govore istim jezikom. Ova moja spoznaja me je pokrenula da pojednostavim metode projektnog menadžmenta i da omogućim da ih lideri primijete.

Kroz cijelu knjigu sam se pozivao na vlastito iskustvo koje sam stekao kao vodeći projektni menadžer u nekoliko globalnih korporacija poput PricewaterhouseCoopers, BNP Paribas Fortis i GlaxoSmithKline. Ja sam također bio predsjednik Instituta za projektni menadžment, te savjetnik i predavač na nekoliko uglednih

poslovnih škola na kojima sam predavao hiljadama top-menadžera, lidera i projektnih menadžera. Radio sam i ocjenjivao projekte sa svih tačaka gledišta te sa vama kroz ovu knjigu želim podijeliti to raznoliko znanje.

Vjerujem da svako može naučiti kako postati projektni lider. I da ljudi svih pozadina i porijekla mogu biti istrajni da ostvare svoje snove kroz projekte. Projekti inspiriraju sve nas. Moja molba za društvo – što je svrha ove knjige – je da organizacije, lideri, političari i svi drugi izgrade kompetencije koje su potrebne za transformaciju i napredak u novoj digitalnoj i projektnoj ekonomiji.

Prva knjiga iz projektnog menadžmenta za svakoga

S obzirom na to da sam i praktičar i predavač imam znanja da procijenim šta u stvarnom svijetu može ili ne može proći. Na svojim predavanjima sam uvidio koji koncepti odgovaraju i izvršnim i projektnim menadžerima. Naučio sam da moram prilagoditi svoj projektni žargon ako želim zadržati pažnju i interes publike. Morao sam pojednostaviti jezik, projektne alate i tehnike kako bi ljudi uvidjeli na koji način ih mogu primjenjivati u svojim organizacijama. Ova knjiga ne samo da pruža širok pogled na projektni menadžment već pruža i praktične vještine koje se danas mogu koristiti kako bi se unaprijedili vlastiti projekti.

Tradicionalno, knjige o projektnom menadžmentu su kompleksne i više tehničke, razvijene za iskusne projektne eksperte i napisane za stručnjake za projekte. Nažalost, često ignoriraju šиру grupu korisnika koja izravno radi na različitim projektima. Što su ove knjige postajale komplikiranije, to su se projektni i izvršni menadžeri više povlačili. Ova knjiga, s druge strane, na pragmatičan način i na temelju primjera govori o temi iz perspektive neupućenih. Ona predstavlja zajednički pogled, jednostavan okvir i zajednički jezik za sve dionike bez obzira na ulogu koju imaju u projektu. Ona podučava projektne menadžere da razmišljaju kao izvršni menadžeri i izvršne menadžere da razmišljaju kao projektni menadžeri.

Još jedan nedostatak postojećih metodologija je taj da se završavaju s projektnim ishodima, pretpostavljajući da će se koristi, vri-

jednost i uticaj materijalizirati kada se ishodi postignu u okvirima budžeta, na vrijeme i na zahtjev. U mnogim metodologijama projektnog menadžmenta način na koji se rezultati pretvaraju u koristi je nejasan. Ova knjiga počinje s projektnom svrhom i koristima kao osnovom svega ostalog.

SLIKA I-1**Canvas projekta**

Temelj	Ljudi		Kreiranje	
Svrha Zašto radimo projekat?	Sponzorstvo 	Dionici 	Rezultati 	Plan
Resursi 	Ko će biti odgovoran za projekat? Ko će upravljati projektom i koje su vještine potrebne za realizaciju projekta?	Ko će imati koristi od projekta i na koga će uticati?	Šta će projekat proizvesti, izgraditi ili isporučiti?	Promjena
Investicija 		Koristi 		
Koliko će koštati projekat?		Koje će koristi i utjecaj generisati projekat i kako ćemo znati da je projekat uspješan?		

Knjiga je napisana na nekoliko premlisa. Svaki projekat – nevezano za industriju, organizaciju i sektor (javni, privatni ili neprofitni), metodologiju (agilna ili tradicionalna) ili bez obzira na to da li je lični ili profesionalni, sastavljen je od istih elemenata koji determiniraju uspješnost projekta. Svi ti elementi projekta su sadržani u

centralnom okviru knjige – Canvas projekta (slika I-1). Ako se organizacije, lideri i ostali pojedinci fokusiraju na ove elemente i primjenjuju odgovarajuće tehnike, uspjeh projekta će biti zagarantiran.

Ovo je prva knjiga iz projektnog menadžmenta koja je namijenjena svakome, koja pruža praktičan pristup i prilagođene alate za svaku ulogu. Ona pruža novi pogled na Projektnu ekonomiju, pokazuje kako iskoristiti neku od novih prilika koju pruža svijet koji se mijenja i prezentira na koji će način budućnost biti kreirana kroz projekte.

Ako ste izvršni ili neki drugi lider, ova knjiga će vam pomoći da bolje razumijete osnove projekata. Naučit ćete kako osigurati da projekti imaju jake osnove i znat ćete važnost svoje uloge kao sponzora projekta. Nadalje, naučit ćete na koji način povećati usklađenosť i uključenost projektnih dionika i kako podržati projektne menadžere da uspješno provedu projekat. Ukoliko ste glavni izvršni direktor ova knjiga će vam pomoći da odmjerite važnost projekta i strateški uskladite svoj portfolio projekata. Pronaći ćete način da bolje podržite svoje projektne timove, da kreirate organizaciju koja će biti agilnija i usmjerena na projekte i bit ćete uspješniji u svijetu koji se kontinuirano mijenja.

U konačnici, ako ste projektni menadžer ili radite na projektima ova knjiga će vas naučiti da uravnotežite svoj rad, promišljate više strateški i pomognete da viši lideri uvide vrijednost projekata i projektnog menadžmenta. Naučit ćete kako raditi s Canvasom projekta i jasnije definirati projekte. Canvas će vam pomoći da savladate manje tehnički jezik za komuniciranje o projektu sa sponzorima, projektnim timom i ostalim dionicima, te povećate njihovo učešće i motivaciju. Canvas će vam pomoći da zadržite sponzora projekta i da odredite faktore uspjeha projekta.

Ovu knjigu čini 12 poglavlja podijeljenih u četiri dijela. Prvi dio, „Osnovi o projektima za svakoga“, pojašnjava kontekst i univerzalne osnove i definicije. Prvo poglavje istražuje koncept organizacijske ambideksternost (sposobnosti organizacije da usavršava procese i da se prilagođava promjenama) i način na koji se organizacije okreću od svijeta efikasnosti prema svijetu promjena. U drugom poglavlju ćemo posmatrati šta je projekt – definicije, porijeklo i različite karakteristike, te na koji način diferencirati projekte od

drugih tradicionalnih zadataka. Poglavlje tri opisuje različite tehnike projektnog menadžmenta (uključujući agilne metode, program menadžment i pristup megaprojekata) i objašnjava na koji način se koji pristupi i alati mogu primijeniti.

Drugi dio, „Canvas projekta“, obuhvata korak po korak predstavljanje glavnog okvira knjige. Četvrto poglavje predstavlja Canvas s njegova tri područja i devet sastavnih elemenata. Poglavlja od pet do sedam detaljnije obuhvataju tri područja: temelj, ljude i kreiranje. I u konačnici, osmo poglavje opisuje na koji način se analizira projekt koristeći Canvas projekta i kako prilagoditi okvir u svojoj organizaciji.

Treći dio, „Individualne i organizacijske projektne kompetencije“, istražuje sposobnosti koje su potrebne za uspjeh u svijetu koji pokreću projekti. Poglavlje devet opisuje projektno liderstvo, posebno kompetencije koje su potrebne za efektivan projektni menadžment i sponzorstvo. Naredno, poglavje 10, istražuje selekciju i utvrđivanje prioritetnih projekata kroz proces i upravljačku strukturu koja pomaže da se povećaju transparentnost i kontrola u projektnom portfoliju vaše organizacije. Poglavlje 11 istražuje zašto organizacije moraju postati agilnije i usmjerene na projekte i kako to mogu postići.

Konačno, četvrti dio „Bolja budućnost kroz projekte“ istražuje na koji način se projektni menadžment hvata ukoštač s megatrendovima s kojima se suočavaju organizacije i društva današnjice: krizni menadžment, transformacija vještačke inteligencije, raznovrsnost i održivost. Kako se svaki od ovih trendova razvija u budućnosti, prilike i izazovi će se riješavati u svijetu projekata.

Projekti su osmišljeni da postignu koristi – u tome je cijela bit. Svake godine, 48 triliona dolara se investira u projekte. Ipak, prema Standish grupi samo 35 posto projekta bude uspješno. Neutrošeni resursi i budžeti, te nerealizirane koristi preostalih 65 posto su nevjerovatni. Zamislite svijet u kojem većina planiranih projekata postigne ishode koji su planirani. Ili zamislite kada bismo mogli unaprijediti racio uspješnosti 25 posto. Ovo unapređenje bi bilo jednakо trilionima dolara vrijednosti i koristi za organizacije, društva i pojedince. Svrha ove knjige i okvira koji predlaže je da se zatvori

jaz i da se unaprijedi ukupna projektna uspješnost za organizacije, vlade i pojedince.

Da li ste spremni da vratite nešto te izgubljene vrijednosti? Da li ste inspirirani da pokrenete projekat da biste stvorili bolji svijet? Ili da li jednostavno želite naći put da date svrhu nebrojnim projektima kojima upravlja vaša organizacija? Ako ste odgovorili s „da“ onda nastavite čitati.